

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Vladislav Vančura – Markéta Lazarová
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_CJL2.2.18
Autor vzdělávacího materiálu:	PhDr. Zdeňka Hůlová
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	únor 2013
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Česká literatura 1. poloviny 20. století
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	3. a 4. ročník gymnázia (vyšší stupeň)
Anotace:	Vzdělávací materiál slouží k interpretaci díla Vladislava Vančury Markéta Lazarová a prohlubuje kompetence pro čtení s porozuměním. Inovuje výuku využitím pracovního listu v papírové podobě nebo na folii k projekci na meotaru.
Citace použitých zdrojů:	VANČURA, Vladislav. <i>Markéta Lazarová</i> . 5. vyd. Praha: Družstevní práce, Melantrich a Svoboda, 1946. ISBN neuveдено. s. 44-46. Vlastní zdroje.
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

1. Výchozí text pro interpretaci

Vladislav Vančura – Markéta Lazarová

Asi za hodinu, když se dostalo koním obroku a pití, vytrhl Mikoláš k Obořišti.

Lazarovi nechybělo ani opatrnosti ani rozumu, avšak kdo by se nadál troufalosti tak neuvěřitelné? Starý lišák se cítil v bezpečí, jedl, uvažuje, jak velikou pokutu zaplatí asi králi za svá provinění, neboť i on loupil na silnici. Zde ho tlačil střevíc, avšak pokud jde o Kozlíka, věřil, že je v úzkých a že mu spadl hřebínek. Zdálo se mu, že královský hejtman vykoná nejlépe a nejúspěšněji spravedlnost, zahubí-li nejprve v lesích Kozlíka a potom přijme od pána z Obořiště nádherného koně s postrojím krumplovanou zlatem. Byl hotov vyslechnout vlídnou domluvu a složit slib, že se polepší. Věrolomník, chtěl se odpřísáhnouti silnic a dvojnásob prahl po kořisti. Jak jinak! Kdo zaplatí toto pokání spojené s tak velikou újmou na majetku? Lazar počítal a hlava mu padala na rameno. Učinil zadost svému hladu poobědvav zajíčka a klímá.

Ach, toho vyrušení! Hromotluk Mikoláš stojí před ohništěm a rozmetává ohořelá polena na všechny strany, hází jimi a jedna z ran Lazara zasáhne. Jak je zuřivý! Pohružuje svůj meč do břicha tu po jílec, tu kam až zachází naraziv na páteř, rozrušuje kosti a otvírá útroby, stíná.

Ti, kdož zůstali na živu, jsou již spoutáni, Mikolášovi lidé je svazují vždy po dvou a zády k sobě.

Mikoláš si utírá meč a praví: „Náš pán mi dopřál, abych mohl splatit svůj dluh, Lazare, jsme vyrovnáni. Avšak protože jsi tak snášenlivý a protože chceš být mým věřitelem, dopřej mi jedné ze svých dcer. Dopřej mi té, kterou vidím nasazovati si klobouk.“ Řka to označí Mikoláš špičkou svého meče spanilou dívku. Je to Markéta, čtvrtá Lazarova dcera.

2. Úkoly k interpretaci textu

1. Na jakém místě a v jaké době se příběh odehrává?
2. Načrtněte hlavní dějovou linii.
3. Charakterizujte postavy, jejichž osudy autor sleduje.
4. Proč je tento příběh označován jako baladický?
5. Jaký byl autorův záměr, na jakou myšlenku se soustředil, co hledá v minulosti?
6. Popište kompozici románu a vysvětlete úlohu vypravěče v příběhu.
7. Rozeberte umělecké a jazykové prostředky (stylové rozvrstvení, kontrasty, slovní zásoba, skladba atd.).